

PRESSEMEDDELELSE NR. 155/24

Luxembourg den 2. oktober 2024

Rettens domme i sagerne T-797/22 | Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles m.fl. mod Rådet, T-798/22 | Ordre des avocats à la cour de Paris og Couturier mod Rådet og T-828/22 | ACE mod Rådet

Restriktive foranstaltninger som reaktion på krigen i Ukraine: Forbuddet mod at yde juridisk rådgivning til den russiske regering og til enheder, der er etableret i Rusland, er gyldigt

Retten bekræfter betydningen af enhver persons grundlæggende ret til at lade sig rådgive af en advokat med henblik på at føre, forebygge eller foregribe en retssag og fastslår, at denne ret ikke drages i tvivl af det anfægtede forbud

Som reaktion på den øgede russiske aggression mod Ukraine vedtog Rådet for Den Europæiske Union i 2022 en række restriktive foranstaltninger med henblik på at lægge pres på Rusland, for at denne indstiller sin angrebskrig. Blandt de trufne foranstaltninger er et forbud mod at yde juridisk rådgivning ¹.

Med forbehold af visse undtagelser og fritagelser forbyder disse retsakter enhver person, der kan yde juridisk rådgivning (som navnlig yder virksomhed på Unionens område), at levere sådanne tjenesteydelser til den russiske regering og til juridiske personer, enheder eller organer, der er etableret i Rusland. Forbuddet har til formål at øge presset på Rusland yderligere.

Belgiske advokatsammenslutninger, herunder Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles, en række belgiske advokater, Ordre des avocats à la cour de Paris og et af dens medlemmer samt sammenslutningen Avocats Ensembles (ACE), har anlagt sag ved Den Europæiske Unions Ret med påstand om annulation af dette forbud. Dette forbud er ifølge dem uden begrundelse og tilsidesætter de grundlæggende rettigheder, der sikrer adgang til juridisk rådgivning fra en advokat, advokatens tavshedspligt, advokaters pligt til at udvise uafhængighed, retsstatsprincippet samt proportionalitetsprincippet og retssikkerhedsprincippet.

Retten **frifinder Rådet i de tre sager**.

Retten bemærker, at **enhver har ret til en effektiv retsbeskyttelse som anerkendt i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, herunder retten til at blive rådgivet og repræsenteret af en advokat i aktuelle eller sandsynlige tvister. Retten fastslår, at det omtvistede forbud ikke rejser tvivl om denne ret.**

Retten præciserer i denne henseende, at det generelle forbud mod at yde juridisk rådgivning til **den russiske regering** og til **juridiske personer**, enheder og organer, **der er etableret i Rusland**, ikke vedrører juridisk rådgivning, der ydes **i forbindelse med en retslig, administrativ eller voldgiftsmæssig procedure**. Forbuddet finder således kun anvendelse på juridisk rådgivning, der ikke har **tilknytning til en retssag**. Retten tilføjer, at **juridisk rådgivning, der ydes til fysiske personer**, bl.a. ikke er omfattet af forbuddets anvendelsesområde.

Hvad angår undtagelserne ² fra forbuddet finder Retten, at de **ikke** i sig selv **indebærer et indgreb** i beskyttelsen af advokaters tavshedspligt. Retten præciserer ikke desto mindre, at medlemsstaterne, når de fastlægger de nærmere

regler for gennemførelsen af undtagelsesprocedurerne, er **forpligtet til at sikre**, at chartret om grundlæggende rettigheder overholdes.

Idet Retten henviser til betydningen af advokatens uafhængighed med henblik på at sikre borgernes ret til effektive retsmidler i sammenhænge, der omfatter en forbindelse til en retslig procedure, finder Retten, at det omhandlede forbud ikke finder anvendelse på juridisk rådgivning, der ydes af en advokat, og som har tilknytning til en retssag, og **derfor ikke indebærer noget indgreb** i advokatens uafhængighed.

Retten tilføjer, at advokatens grundlæggende opgave med at sikre respekten for og forsvare retsstaten kan være **underlagt begrænsninger**. Denne opgave kan nemlig være genstand for **restriktioner, der er begrundet** i formål af almen interesse, som Unionen forfølger, **forudsat** at begrænsningerne ikke, når henses til deres formål, indebærer et uforholdsmæssigt og uantageligt indgreb i det centrale indhold af den opgave, som advokater er betroet i en retsstat.

Ifølge Retten **forfølger** det omhandlede forbud, således som det er afgrænset af undtagelses- og fritagelsesbestemmelserne, **formål af almen interesse uden at skade det centrale indhold af advokaters grundlæggende opgaver i et demokratisk samfund**.

BEMÆRKNING: Annulationssøgsmål tilsigter annulation af retsakter vedtaget af EU-institutionerne, som er i strid med EU-retten. Medlemsstater, EU-organer og borgere kan under nærmere bestemte betingelser indbringe sådanne sager for Domstolen eller Retten. Hvis sagsøgeren får medhold, annulleres retsakten. Såfremt annulationen af retsakten indebærer, at der opstår et retligt tomrum, skal dette afhjælpes af vedkommende institution.

BEMÆRKNING: Der kan iværksættes appel, der er begrænset til retsspørgsmål, for Domstolen til prøvelse af Rettens afgørelse inden for to måneder og ti dage efter forkyndelsen af denne.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Retten.

Dommene og et eventuelt resumé af dommene (sag [T-797/22](#), sag [T-798/22](#) og sag [T-828/22](#)) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127.

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎(+32) 2 2964106.

Følg Domstolen online!

¹ Rådet indførte dette forbud ved Rådets [forordning \(EU\) 2022/1904](#) af 6.10.2022 om ændring af forordning (EU) nr. 833/2014 om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine, Rådets [forordning \(EU\) 2022/2474](#) af 16.12.2022 om ændring af forordning nr. 833/2014 og Rådets [forordning \(EU\) 2023/427](#) af 25.2.2023 om ændring af forordning nr. 833/2014.

² Der er tale om undtagelsesbestemmelser, der gør det muligt for de kompetente myndigheder at ophæve forbuddet i visse præcist definerede situationer. De nævnte myndigheder råder over en skønsmargen med hensyn til den nærmere fremgangsmåde, hvorefter en anmodning om en undtagelse skal affattes, indgives og behandles.